

EMAKAKEHAVÄHK (*Carcinoma corpi uteri*)

Emakakehavähk on emaka limaskestast alguse saanud pahaloomuline kasvaja. Emakas (uterus) on pirnikujuline organ, mis asub väikeses vaagnas kusepõie ja pärasoole vahel. Emakal eristatakse kaht osa: emakakeha ja emakakael. Emakakeha koosneb peamiselt lihaskoest. Seest on emakaõõs vooderdatud limaskestaga (endomeetrium), kus areneb enamasti emakakeha pahaloomulistest kasvajatest (endomeetriumi kartsinoom).

Tekkimise riskifaktorid:

- vanuse tõustes suureneb emakakehavähki haigestumise risk. Ligikaudu 70%-l emakakehavähki haigestunud naistest areneb haigus menopausi järgselt, 25%-l menopausi perioodil ning umbes 5% haigestunutest on alla 40-aastased naised;
- ülekaalulisus;
- kõrgvererõhutõbi;
- perekondlik eelsoodumus;
- esinenud menstruaaltsükli häired;
- võimetus rasestuda või rasedust lõpuni kanda;
- eelnevalt diagnoositud rinna- või soolevähk.

Sümptomid:

- veritsus menopausis (veritsuse taasteke, kui menopaus on kestnud vähemalt aasta);
- ebaregulaarne veritsus menopausi eelselt (ülipikk veritsus, tsükliväline veritsus);
- ebataoline eritis tupest emaka õõnde tekkinud koevedelikust);
- haigus võib kulgeda sümptomiteta ja avastatakse juhuleiuna günekoloogilisel läbivaatusel ja ultraheliuuringul.

Uuringud:

- günekoloogiline läbivaatus, emakakaela tsütoloogiline uuring, ultraheli;
- emaka limaskesta koeproovi uuring;
- diagnoosi kinnitumisel täiendavad uuringud haiguse leviku hindamiseks.

Haiguse tüübid:

- hormoonsõltuv – vähem agressiivne haigus, enamasti menopausi järgselt ja ülekaalulistel;
- hormoonsõltumatu – haigus võib olla agressiivsem, enamasti noorematel ja saledamatel.

Ravi

Ravi sõltub haiguse iseloomust ja levikust ning patsiendi üldseisundist ja kaasuvatest haigustest. Raviotsuse teeb onkogünekoloogiline konsiilium.

Enamasti alustatakse kirurgilise raviga – eemaldatakse emakas koos munasarjade ja munajuhadega, sageli ka vaagna- ja aordipealsed lümfisõlmed ning vajadusel rasvik.

Kõik operatsioonil eemaldatud organid saadetakse koeproovi uuringule ning sõltuvalt tulemusest teeb onkogünekoloogiline konsiilium edasise ravi otsuse. Võimalik on kiiritus-, keemia- või hormoonravi, samuti nende ravimeetodite kombinatsioon.

Noortel naistel rakendatakse üksikjuhtudel organeid säästvat ravi.

Õigeaegselt ja algstaadiumis avastatud emakakehavähk on enamasti ravitav ja võimalus tervistuda on suur. Käige regulaarselt günekoloogilises kontrollis!

Naistehaiguste polikliinik, registratuur 15 tel 617 2361

Koostanud naistehaiguse keskus (2018).